

	<p style="text-align: center;">Силабус навчальної дисципліни</p> <p style="text-align: center;">«ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА ТА МАСАЖ ПРИ ХВОРОБАХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ»</p>
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа
Освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Група	II МС-14 (вади зору)
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна 	Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я
Викладач курсу 	Асистент кафедри Тверда Ірина Іванівна
Контактна інформація викладача	E. mail: i.tverda@lma.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 7,5 кредитів Загальна кількість годин – 225 год. Модулів – <i>не передбачено</i> Рік підготовки – 2 - 3 – й Семестр – 4 - 5 – й Лекції – 66 год. Практичні заняття – 80 год.

	Самостійна робота – 79 год.
Коротка анотація курсу	Дисципліна « Внутрішня медицина та масаж при хворобах внутрішніх органів » є нормативною дисципліною з спеціальності сестринська справа (з вадами зору). Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам вищої освіти необхідні знання для інтерпретації результатів досліджень при захворюваннях внутрішніх органів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: захворювання внутрішніх органів, діагностика яких заснована на аналізі суб'єктивного (скарги, історія хвороби, історія життя, сімейний та алергологічний анамнез), об'єктивних (огляд, пальпація, перкусія, аускультация), лабораторних та інструментальних методів обстеження, пропаганда здорового способу життя.
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни «Внутрішня медицина та масаж при хворобах внутрішніх органів» є формування професійних знань та практичних навичок для виконання посадових обов'язків в межах компетенції сестри/брата медичних з масажу, наданні невідкладної медичної допомоги.</p> <p>Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ сучасні погляди на епідеміологію, етіологію, патогенез захворювань внутрішніх органів; ✓ основні симптоми та синдроми захворювань, варіанти перебігу, ускладнення; ✓ значення лабораторних досліджень та інструментальних обстежень в діагностиці захворювань; ✓ покази та протипокази до проведення масажу; ✓ сучасні підходи до лікування, профілактику; ✓ чинні накази МОЗ України; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ складати план та проводити клінічне обстеження пацієнтів з різною патологією внутрішніх органів; ✓ виявляти основні клінічні ознаки ускладнень, що виникають при захворюваннях і тактику надання допомоги; ✓ трактувати результати лабораторних досліджень та інструментальних обстежень, співставляти їх з клінічними ознаками; ✓ -виконувати медичні маніпуляції; ✓ надавати невідкладну допомогу при гострих станах; ✓ дотримуватись правил етики та деонтології у спілкуванні з пацієнтами; ✓ дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском тощо.
Програмні результати навчання	
Політика курсу	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контролів, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології. Під час занять здобувачі передфахової освіти діють із позицій академічної</p>

доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час боротьби з епідемією COVID-19 виконують всі настанови протиепідеміологічного режиму: носять маски, дотримуються соціальної дистанції, використовують антисептики. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.

Відвідування занять. Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також у будь-який зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

**Структура курсу
Теми лекцій**

№	Назва теми	Кількість годин
IV СЕМЕСТР		
1.	Вчення про внутрішні хвороби. Суб'єктивний та об'єктивні методи обстеження пацієнта	2
2.	Лабораторні та інструментальні методи обстеження пацієнта	2
3.	Хронічні обструктивні захворювання легенів	2
4.	Бронхіальна астма	2
5.	Емфізема легенів. Пневмосклероз	2
6.	Пневмонії	2
7.	Плеврити. Пневмоконіози	2
8.	Туберкульоз легенів	2
9.	Професійні захворювання та отруєння	2
10.	Артеріальна гіпертензія. Атеросклероз	2
11.	ІХС: стенокардія, інфаркт міокарду	2
12.	Кардіалгії	2
13.	Гостра серцево-судинна недостатність	2
14.	Хронічна недостатність кровообігу	2
15.	Набуті вади серця	2
16.	Алергози	2
17.	Ревматична хвороба	2
18.	Дифузні захворювання сполучної тканини	2
Разом за IV семестр		36
V СЕМЕСТР		
19.	Захворювання шлунка, дванадцятипалої кишки	2
20.	Гепатити хронічні	2
21.	Цирози печінки	2
22.	Захворювання жовчного міхура	2

23.	Панкреатити	2
24.	Гломерулонефрити	2
25.	Пієлонефрити	2
26.	Нирково-кам'яна хвороба. Гостра ниркова недостатність	2
27.	Хронічна ниркова недостатність	2
28.	Анемії	2
29.	Гемобластози	2
30.	Злоякісні лімфоми і лімфосаркоми	2
31.	Геморагічні захворювання	2
32.	Захворювання щитовидної залози	2
33.	Цукровий діабет. Ожиріння	2
Разом за V семестр		30
Разом:		66

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
IV СЕМЕСТР		
1.	Вчення про внутрішні хвороби. Суб'єктивний та об'єктивні методи обстеження пацієнта. Додаткові методи обстеження пацієнта	4
2.	Хронічні обструктивні захворювання легенів	4
3.	Бронхіальна астма	4
4.	Пневмонії	4
5.	Туберкульоз легенів. Плеврити. Пневмоконіози	4
6.	Артеріальна гіпертензія. Атеросклероз	4
7.	ІХС: стенокардія, інфаркт міокарду	4
8.	Недостатність кровообігу. Набуті вади серця	4
9.	Алергози	4
10.	Захворювання сполучної тканини	4
11.	<i>Підсумкове заняття 1.</i> Методи обстеження пацієнта в клініці внутрішніх хвороб. Захворювання дихальної системи. Професійні хвороби. Захворювання серцево-судинної системи. Алергози. Захворювання сполучної тканини.	4
Разом за IV семестр		44
V СЕМЕСТР		
1.	Захворювання шлунка, дванадцятипалої кишки	4
2.	Хронічні гепатити, цироз печінки	4
3.	Захворювання жовчного міхура, жовчновивідних шляхів. Панкреатити	4
4.	Хвороби нирок	4
5.	Анемії	4
6.	Лейкемії. Лімфогранулематоз. Геморагічні захворювання	4
7.	Захворювання щитовидної залози	4
8.	Цукровий діабет. Ожиріння	4
9.	<i>Підсумкове заняття 2.</i> Захворювання травної, сечової кровотворної та ендокринної систем	4

	Разом за V семестр		36
	Разом		80
Теми самостійної роботи	№ з/п	Назва теми	Кількість годин
IV СЕМЕСТР			
	1.	Деонтологічні особливості спілкування з пацієнтами терапевтичного профілю. Ятрогенія. (бесіда, у вигляді діалогу)	2
	2.	Функціональні методи обстеження пацієнта (рекомендації щодо підготовки до обстеження)	3
	3.	Лікарські засоби, які застосовуються при бронхообструкції	2
	4.	Дихальна недостатність (скласти тези бесіди)	2
	5.	Рак легенів (скласти план спостереження за пацієнтом)	2
	6.	Критичне зниження температури (скласти план дій)	2
	7.	Променева хвороба (скласти комплекс заходів з профілактики)	2
	8.	Професійні отруєння ртуттю, свинцем, арсенієм, пестицидами (скласти порівняльну таблицю)	3
	9.	Вібраційна хвороба (скласти тези бесіди)	2
	10.	Гіперліпідемія. Корекція харчування (скласти перелік рекомендацій)	4
	11.	Тромбоемболія легеневої артерії (скласти тези доповіді)	5
	12.	Сироваткова хвороба (скласти тези доповіді)	3
	13.	Синдром Лаяла (скласти план спостереження за пацієнтом)	3
	14.	Системний червоний вовчак (скласти план спостереження за пацієнтом)	2
	15.	Системна склеродермія (скласти план спостереження за пацієнтом)	2
	16.	Синдром Шегрена (скласти план спостереження за пацієнтом)	2
	17.	Синдром Рейно (скласти план спостереження за пацієнтом)	2
	18.	Підготовка до підсумкового заняття 1	4
		Разом за IV семестр	47
V СЕМЕСТР			
	5.	Рак шлунка (діагностичні критерії)	2
	6.	Запальні захворювання тонкого кишківника (скласти тези доповіді)	3
	7.	Диференційна діагностика «гострого живота» (скласти порівняльну таблицю)	3
	8.	Печінкова недостатність (скласти план спостереження за пацієнтом)	2
	9.	Дієтотерапія при хворобах печінки (дати рекомендації)	2
	10.	Види гемодіалізу (ознайомлення з методикою проведення)	3

	11.	Дієтотерапія при анеміях (дати рекомендації)	2		
	12.	Мієломна хвороба (скласти план спостереження за пацієнтом)	2		
	13.	Ендемічний зоб (скласти тези доповіді)	2		
	14.	Тиреоїдити (скласти тези доповіді)	3		
	15.	Коми при цукровому діабеті (скласти таблицю диференціальної діагностики при гіпо- та гіперглікемічній комах)	3		
	16.	Подагра (скласти план спостереження за пацієнтом)	2		
	17.	Підготовка до підсумкового заняття 2	3		
	Разом за V семестр		32		
	Разом:		79		
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вакуленко Л. О., Прилуцька Г. В. “Лікувальний масаж” – Тернопіль “Укрмедкнига”, 2006. 2. Шегедин М.Б., Шуляр І.А., Подносова Л.М., Дацко Л.П., Шавала О.Т. Медсестринство у внутрішній медицині. - Київ: Медицина, 2009. 3. Серкова В.К., Станіславчук М.А., Монастирський Ю.І. Факультетська терапія. – Вінниця: Нова книга, 2005. 4. Яворський О.Г. Основи внутрішньої медицини. Пропедевтика внутрішніх хвороб. – Київ.: Здоров’я, 2004. 5. Никитин А.В., Переверзев Б.М., Гусманов А.К. Основи захворювань внутрішніх органів.- М.:Март 2003. 				
Поточний та підсумковий контроль	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов’язковим виставленням оцінки.</p> <p>Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, розв’язування клінічних ситуативних задач.</p> <p>Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацювання та демонстрація практичних навичок.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді семестрового екзамену, випускової атестації. Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.</p>				
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекції, практичні та індивідуальні заняття, самостійна робота студента, консультації.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище: MOODLE, Google Classroom. Лекції будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp тощо (за вибором академічної групи).</p>				
Необхідне обладнання	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE, або Google Classroom.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>				
Критерії оцінювання	Схема нарахування та розподіл балів				
	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота	СМО	ПМО	ECTS	За націо ально
	Модуль 1				

T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				ю шкало ю

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;

САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу;

МК модульний контроль;

МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;

СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;

ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
0-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до підсумкового контролю

Перелік практичних навичок

1. Проведення суб'єктивних та об'єктивних методів (розпитування, огляд, пальпація, перкусія, аускультация) обстеження при захворюваннях дихальної, серцево-судинної, травної, сечовидільної, ендокринної, кровотворної систем і захворюваннях сполучної тканини.

2. Надання невідкладної допомоги при:

- ✓ задишці;
- ✓ кашлі;
- ✓ нападі бронхіальної астми;
- ✓ кровохарканні;
- ✓ легеневої кровотечі;
- ✓ нападі стенокардії;
- ✓ інфаркті міокарда;
- ✓ гіпертензивному кризі;
- ✓ гострій серцевій недостатності (серцевій астмі, набряку легенів);
- ✓ гострій судинній недостатності (непритомності, кардіогенному, судинному, геморагічному колапсі; кардіогенному, анафілактичному шоці);
- ✓ перфорації шлунка;
- ✓ стравохідній, шлунковій, кишковій кровотечах;
- ✓ жовчній коліці;
- ✓ нирковій коліці;
- ✓ геморагічному синдромі;
- ✓ гіперглікемічній комі;
- ✓ гіпоглікемічній комі;
- ✓ гіпер-, гіпотермії.

3. Виконання масажних технік.

4. Підготовка пацієнтів і біологічного матеріалу до лабораторних досліджень та інструментальних обстежень.

5. Оцінка результатів лабораторних досліджень та інструментальних

обстежень.

Перелік питань до екзамену

1. Історія розвитку вчення про внутрішню медицину. Внесок українських вчених в розвиток вітчизняної терапії.
2. Основні принципи охорони здоров'я людини в Україні.
3. Основні клінічні прояви захворювань легенів, методи діагностики. Покази та протипокази до проведення масажу при патології органів дихання.
4. Бронхіти гострі та хронічні. Причини, основні ознаки, діагностичні критерії, принципи терапії, профілактика, догляд за пацієнтами.
5. Бронхіальна астма. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, критерії діагностики, принципи лікування.
6. Астматичний статус, діагностика, стадії, принципи лікування.
7. Пневмонії. Визначення. Позашпитальна пневмонія, етіологія, основні клінічні прояви, догляд за пацієнтами, принципи лікування, профілактика.
8. Шпитальна (нозокоміальна) пневмонія. Етіологія, патанатомічні зміни, основні клінічні симптоми, перебіг, можливі ускладнення, діагностика, принципи лікування, догляд за пацієнтами (зокрема вагітними), профілактика.
9. Плеврити. Визначення. Ексудативний плеврит, основні прояви, діагностичні критерії, значення плевральної пункції в діагностиці та лікуванні. Принципи лікування, профілактика, догляд за пацієнтами.
10. Туберкульоз легенів. Етіологія, класифікація, діагностика, ускладнення, принципи лікування, специфічна і неспецифічна профілактика. Постанова Уряду по боротьбі та запобіганні туберкульозу.
11. Рак легенів. Причини, основні клінічні прояви, принципи лікування, профілактика.
12. Гострі алергічні хвороби. Поняття про алергози й алергічні реакції негайного та сповільненого типу. Клінічні прояви анафілактичного шоку, набряку Квінке, кропивниці, сироваткової хвороби. Невідкладна допомога, профілактика.
13. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань серцево-судинної системи. Покази та протипокази до проведення масажу при патології серця та судин.
14. Ревматична хвороба. Етіологія, патогенез, клінічні прояви та діагностичні критерії, лікування, види профілактики, догляд за пацієнтами.
15. Набуті вади серця. Визначення, причини. Основні клінічні прояви мітральних та аортальних вад серця. Діагностичні критерії, принципи лікування, догляд за пацієнтами.
16. Артеріальні гіпертензії. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностичні критерії, лікування. Гіпертонічні кризи, клінічні прояви, невідкладна допомога. Можливі ускладнення
17. Атеросклероз. Визначення, фактори ризику, форми атеросклерозу, лікування, профілактика.
18. ІХС. Стенокардія, визначення, форми, класи стенокардії, клінічні прояви, діагностичні критерії, принципи лікування, надання невідкладної допомоги при приступі. Догляд за пацієнтами, профілактика.
19. Гострий інфаркт міокарду. Клінічні прояви, діагностика, перша допомога, лікування неускладненого інфаркту міокарда. Ускладнення в ході захворювання, атипові форми інфаркту міокарда, диференціальна діагностика, догляд за пацієнтами.
20. Гостра серцева недостатність. Серцева астма, набряк легенів, причини,

- клінічні прояви, невідкладна допомога.
21. Гостра судинна недостатність. Непритомність, колапс, шок. Причини, патогенез, клінічні прояви, невідкладна допомога.
 22. Хронічна недостатність кровообігу. Причини, клінічні прояви, принципи лікування, особливості догляду за пацієнтами.
 23. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань травного каналу. Покази та протипокази до проведення масажу при патології органів травлення.
 24. Гастрити. Причини, основні клінічні прояви, лікування, діагностика, особливості догляду за пацієнтами.
 25. Виразкова хвороба шлунка та 12-палої кишки. Етіологія, патогенез, основні клінічні синдроми, діагностичні критерії, диференціальна діагностика, основні методи лікування. Ускладнення виразкової хвороби, їх клінічні прояви, невідкладна допомога.
 26. Рак шлунка. Етіологія, фактори ризику, клінічні прояви, рання діагностика, принципи лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
 27. Хронічний панкреатит. Причини хронічного панкреатиту, основні клінічні прояви, методи діагностики, лікування, особливості догляду за пацієнтами.
 28. Хронічні гепатити. Етіологія, патогенез, класифікація, основні клінічні синдроми, діагностичні критерії, принципи лікування, особливості догляду за пацієнтами.
 29. Цирози печінки. Поняття, причини, класифікація, клінічні синдроми, стадії, перебіг. Діагностика, принципи лікування, ускладнення, догляд за пацієнтами, профілактика.
 30. Холецистити. Визначення, причини, класифікація, клінічні прояви гострого та хронічного холециститу, діагностика, принципи лікування, догляд за пацієнтами, профілактика.
 31. Жовчно-кам'яна хвороба. Етіологія, патогенез, клінічні прояви печінкової коліки, диференціальна діагностика. Діагностичні критерії, диспансерне спостереження, профілактика.
 32. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань нирок та сечовивідних шляхів.
 33. Гломерулонефрит гострий та хронічний. Етіологія, патогенез, патанатомічні зміни, клінічні прояви, перебіг захворювання. Діагностика, принципи лікування, профілактика, диспансерне спостереження за пацієнтами. методи діагностики. Покази та протипокази до проведення масажу при патології нирок та сечовивідних шляхів.
 34. Пієлонефрит гострий та хронічний. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, принципи лікування, профілактика, диспансерне спостереження за пацієнтами.
 35. Нирково-кам'яна хвороба. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностичні критерії, принципи лікування. Надання невідкладної допомоги при приступі ниркової коліки. Профілактика захворювання, догляд за пацієнтами.
 36. Хронічна ниркова недостатність. Клінічні і параклінічні симптоми, стадії. Діагностика, принципи лікування. Види діалізу, трансплантація нирки. Особливості догляду за пацієнтами.
 37. Основні клінічні прояви, методи діагностики захворювань органів кровотворення. Покази та протипокази до проведення масажу при патології крові.
 38. Анемії. Поняття, класифікація, етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференціальна діагностика постгеморагічних, залізодефіцитних, мегалобластної, апластичних і гемолітичних анемій.

	<p>Принципи лікування, профілактика, особливості догляду за пацієнтами.</p> <p>39. Гемобластози. Поняття, причини, класифікація. Гострий лейкоз. Патогенез, патанатомічні зміни, клінічні прояви, картина крові, діагностика, принципи лікування, догляд за пацієнтами.</p> <p>40. Хронічний мієлолейкоз, сублейкемічний мієлоз, поліцитемія, хронічний лімфолейкоз, лімфогранульоматоз, парапротейніемічні гемобластози (мієломна хвороба). Патогенез, стадії, клінічні прояви, картина крові, діагностика, лікування, догляд за пацієнтами.</p> <p>41. Геморагічні захворювання. Причини, класифікація, клінічні ознаки, діагностика, принципи лікування, догляд за пацієнтами з геморагічними захворюваннями, ДВЗ-синдромі.</p> <p>42. Основна симптоматика, методи діагностики захворювань опорно-рухового апарату. Покази та протипокази до проведення масажу.</p> <p>43. Ревматоїдний артрит. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, основні принципи лікування, особливості догляду за пацієнтами, профілактика.</p> <p>44. Системний червоний вовчак. Етіологія, патогенез, клінічні прояви, методи діагностики, основні принципи лікування, особливості догляду за пацієнтами, профілактика.</p> <p>45. Дифузне токсичне воло. Причини, клінічні прояви, діагностичні критерії, лікування, прогноз.</p> <p>46. Мікседема. Причини, основні симптоми, принципи лікування, профілактика.</p> <p>47. Цукровий діабет. Поняття, причини, клінічні прояви, діагностичні критерії. Ускладнення. Допомога при комах.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу